

BILDANDE AV NATURRESERVATET RUDJÄRVBERGET I ÖVERKALIX KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar Länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, skall utgöra naturreservatet Rudjärvberget.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4) med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning. I enlighet med 2 § ovannämnda förordning ska Länsstyrelsen vara förvaltare av naturreservatet.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas för fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning. I arronderingsmarker och utvecklingsmarker kan även andra åtgärder genomföras.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Naturreservatets namn:	Rudjärvberget
Kommun:	Överkalix
Lägesbeskrivning:	13 km N om centrala Överkalix
Area:	94 ha
Fastigheter och ägare:	Älsjärv 2:21, Staten genom Naturvårdsverket Rudjärv 3:1 (del av), Staten genom Naturvårdsverket Vännäs 27:1 (del av), Staten genom Naturvårdsverket
Sameby:	Pirttijärvi

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Bedriva skogsbruk.
2. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällen.
3. På annat sätt än vad som anges under punkterna 1 och 2 skada eller förändra mark eller vegetation t.ex. genom att borra, anordna upplag, gräva, schakta eller dumpa.
4. Uppföra byggnad eller annan fast anläggning.
5. Anlägga väg eller led.
6. Anlägga ledningar i luft eller mark.
7. Inplantera växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsämnen.
9. Framföra motordrivna fordon.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgstorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor, dikesrensning samt breddning/trädsäkring av kraftledningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om täkter och anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjuling, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla
3. Naturvårdsbränning efter särskild utredning.
4. Utförande av restaureringsåtgärder av engångskaraktär, exempelvis stängsling av ungskog eller avveckling av främmande trädslag.
5. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.
6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t ex genom anläggande och underhåll av parkeringsplats, stigar, eldstäder och vindskydd.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Skada vegetationen i övrigt t ex genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar.

3. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Insamla ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
4. Insamla ryggradslösa djur.
5. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
6. Skräpa ner.
7. Göra upp en eld som är större än ca 0,5 meter i diameter. Vid eldning är det endast tillåtet att ta löst liggande kvistar och grenar.
8. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvamplockning är tillåtet i området.

SKÅLEN FÖR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Beskrivning av området

Area: 94 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 93 ha, varav produktiv skog ca 79 ha
Myr ca 1 ha

Naturreservatet Rudjärvberget är ett brant kalottberg som ligger i höjd med Östra Rödupp, norr om Överkalix. Berget når ca 270 m över havet och ingår i en vördetrakt som sträcker sig från Överkalix och upp längs älvdalen. Trakten kännetecknas av produktiva skogar och kalottberg. Ett kalottberg är ett berg vars topp ligger ovan den s.k. Högsta Kustlinjen, som markerar den högsta nivå Bottenviken hade strax efter att inlandsisen smälte. Vid denna tid var alltså Rudjärvberget en ö, drygt två mil ut i dåvarande Bottenviken. På nordöstra sidan av toppen har man fin utsikt över omgivande skogslandskap.

Berggrunden i området utgörs av granodiorit till kvartsdiorit i sydost och av granit i resten av området. Ovanför högsta kustlinjen täcks berget av ett tunt jordtäckte och under högsta kustlinjen är jordarten svallad morän där hållarna inte är helt kalspolade.

Skogarna på berget utgörs av tydligt brandpräglade, produktiva barrblandskogar med stort inslag av lövträd som asp och björk. I samband med den senaste branden har man tagit ut brandskadad skog, men omfattningen av uttaget varierar mycket inom området. I den nordöstra delen av området finns det gott om överståndare av både tall, gran och vårtbjörk med brandljud. Spritt i området förekommer även gamla, mycket grova

jättetallar som undgått dimensionsavverkningen. Dessa urgamla jätteträd bedöms ha en ålder på mer än 400 år och har under sin livstid överlevt många skogsbränder. I en högstubbe hittades spår efter inte mindre än fem bränder. På bergets sydvästsluttning var uttaget av brandskogen större och gamla överståndare med brandljud är därför mindre vanliga här.

Skogarna på berget är till stor del högproduktiva och fältskiktet utgörs mest frisk ristyp, med inslag av lågört. Tillgången på död ved varierar mycket i området. I delar av området förekommer mycket rikligt med död ved medan tillgången i andra delar är mindre. I sydvästsluttningen växer arter som Jungfru Marie Nycklar, hässlebrodd, bergslok, nattviol och kattfot i princip direkt på klipphällarna.

På vissa av de gamla tallarna i reservatet växer talticka, en art som är bunden till just gamla tallar. Arten orsakar ringröta och är en viktig faktor för skapandet av torrfuror och ihåliga högstubbar, som i sin tur är viktiga boplatser för t ex slaguggla.

Högst uppe på berget finns ett relativt nytt hygge och ett par beståndungskog som klassats som utvecklingsmarker. Ett av bestånden är delvis dominerat av klen, självgallrande asp och utvecklingsmarkerna bedöms ha goda förutsättningar för att utvecklas till en värdefulla lövrika blandskogar.

Länsstyrelsens bedömning

Rudjärvberget är ett högklassigt naturskogsområde med stor andel lövrika och högproduktiva skogar. Området utgör ett viktigt kärnområde i den aktuella värdetrakten. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljökvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljökvalitetsmål, bland annat *Levande skogar* samt *Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § MB, bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i den enskildes rätt att använda mark och vatten som beslutet innebär, inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses.

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att den föreslagna ordningsföreskriften enligt 7 kap 30 § MB innebär så begränsade konsekvenser, såväl kostnadsmässiga som i övrigt att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

ÄRENDETS BEREDNING

Rudjärvbergets höga naturvärden upptäcktes av Länsstyrelsen under de inventeringar av skyddsvärda statliga skogar samt urskogsartade skogar på annan mark som Länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005.

Reservatsbildningen inleddes under 2006. Efter förhandling hade Länsstyrelsen 2009 nått en överenskommelse med de privata markägarna som berördes av naturreservatet och staten köpte in de aktuella delarna av fastigheterna. 2012 löstes ersättningsfrågan för kvarvarande delar på SCA's markinnehav då staten köpte även dessa delar.

Vid beslutstillfället var Lantmäteriets fastighetsförrättning inte klar. När förrättningen har slutförts kommer reservatet att utgöra en egen fastighet.

Beslutet har föregåtts av samråd med Övertorneå kommun, som har avstått från att svara. Ärendet har även remitterats till SGU, Skogsstyrelsen samt Försvarmakten. Av dessa har yttranden inkommit från Skogsstyrelsen och SGU som inte har något att erinra mot förslaget. SGU har i sitt yttrande även gett kompletterande information om områdets geologiska värden som inarbetats i områdesbeskrivningen.

Pirttijärvi sameby har förelagts att yttra sig över förslaget, men avstått.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen (Miljödepartementet) enligt bilaga 3.

BESLUTETS IKRAFTTRÄDANDE

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

Datum
2013-04-03

Diarienummer
511-8500-11

NVR ID
NR2031869

DE SOM DELTAGIT I LÄNSSSTYRELSENS BESLUT

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Sven-Erik Österberg efter föredragning av naturvårdshandläggare Sara Backéus. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefen för naturvårdsenheten Ulf Bergelin samt jurist Maria Leijon.

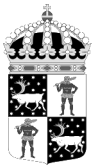
Sven-Erik Österberg

Sara Backéus

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8500-11

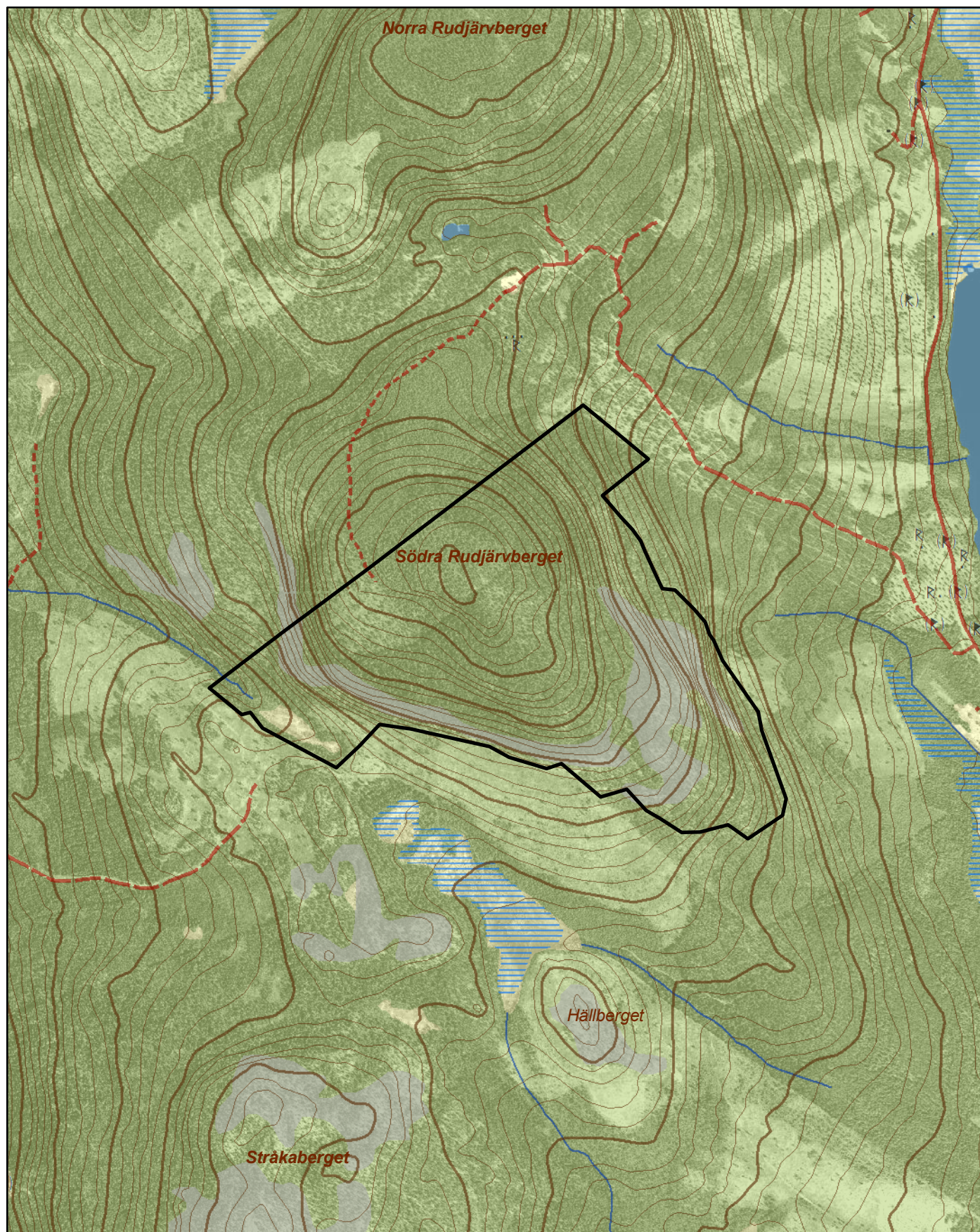
NR2031869

Bilaga 1

Naturreseptatet Rudjärvberget

Area 94 ha

Skala 1:15 000

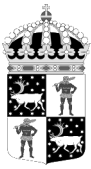
© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

Gräns för naturreseptatet

0 0,5 1 kilometer

Naturreservatet Rudjärvberget

Överkalix kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Naturreservatet Rudjärvberget
- Andra naturreservat

0 1 2 3 4 5 6 kilometer

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljödepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET RUDJÄRVBERGET

Denna skötselplan är en bilaga till Länsstyrelsens beslut 2013-04-03 om bildande av naturreservatet Rudjärvberget.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. ALLMÄNT	2
1.1 Reservatets syfte.....	2
1.2 Beskrivning av området.....	2
2. BEVARANDEMÅL NATURVÄRDEN	3
2.1 Skog.....	3
2.1.1 Skogliga värdekärnor	3
2.1.1.1 Naturvårdsbränning inom värdekärna	4
2.1.1.2 Avveckling av främmande trädslag inom värdekärna	4
2.1.2 Utvecklings- och arronderingsmarker	4
2.1.2.3 Inhägnader inom utvecklingsmark	5
2.1.2.1 Naturvårdsbränning inom utvecklings- och arronderingsmark	6
2.1.2.2 Avveckling av främmande trädslag inom utvecklings- och arronderingsmark	6
2.1.2.4 Andra aktiva skötselåtgärder inom utvecklings- och arronderingsmark	6
2.1.3 Hantering av spontana bränder	6
2.2 Våtmarker och vattendrag	6
3. FRILUFTSLIV OCH INFORMATION.....	7
3.1 Information.....	7
4. GRÄNSER.....	8
5. TILLFARTSVÄGAR	8
6. SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER	9

BILAGOR

A. Översiktskarta

B. Information, naturvärdesklassning skog samt skötselområde

1. ALLMÄNT

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Rudjärvberget**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas.

1.1 Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö och opåverkade karaktär. Reservatet ska bevara den biologiska mångfalden i området och ge förutsättningar för skogar, våtmarker och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd.

Inom ramen för dessa mål ska reservatet ge möjlighet till naturupplevelser, friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Området lämnas för fri utveckling med möjlighet till avveckling av främmande trädslag samt naturvårdsbränning och/eller stängsling efter särskild utredning. I arronderingsmarker och utvecklingsmarker kan även andra åtgärder genomföras.
- Trädfällning och påverkan på markskiktet undviks vid alla typer av åtgärder, med undantag för avveckling av främmande trädslag.

1.2 Beskrivning av området

Area: 94 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 93 ha, varav produktiv skog ca 79 ha
Myr ca 1 ha

Naturreservatet Rudjärvberget är ett brant kalottberg som ligger i höjd med Östra Rödupp, norr om Överkalix. Berget når ca 270 m över havet och ingår i en värdetrakt som sträcker sig från Överkalix och upp längs älvdalen. Trakten kännetecknas av produktiva skogar och kalottberg. Ett kalottberg är ett berg vars topp ligger ovan den s.k. Högsta Kustlinjen, som markerar den högsta nivå Bottenviken hade strax efter att inlandsisen smälte. Vid denna tid var alltså Rudjärvberget en ö, drygt två mil ut i dåvarande Bottenviken. På nordöstra sidan av toppen har man fin utsikt över omgivande skogslandskap.

Berggrunden i området utgörs av granodiorit till kvartsdiorit i sydost och av granit i resten av området. Ovanför högsta kustlinjen täcks berget av ett tunt jordtäckte och under högsta kustlinjen är jordarten svallad morän där hållarna inte är helt kalspolade.

Skogarna på berget utgörs av tydligt brandpräglade, produktiva barrblandskogar med stort inslag av lövträd som asp och björk. I samband med den senaste branden har man tagit ut brandskadad skog, men omfattningen av uttaget varierar mycket inom området. I den nordöstra delen av området finns det gott om överståndare av både tall, gran och vårtbjörk med brandljud. Spritt i området förekommer även gamla, mycket grova jättetallar som undgått dimensionsavverkningen. Dessa urgamla jätteträd bedöms ha en ålder på mer än 400 år och har under sin livstid överlevt många skogsbränder. I en högstubbe hittades spår efter inte mindre än fem bränder. På bergets sydvästsluttning var uttaget av brandskogen större och gamla överståndare med brandljud är därför mindre vanliga här.

Skogarna på berget är till stor del högproduktiva och fältskiktet utgörs mest frisk ristyp, med inslag av lågört. Tillgången på död ved varierar mycket i området. I delar av området förekommer mycket rikligt med död ved medan tillgången i andra delar är mindre. I sydvästsluttningen växer arter som Jungfru Marie Nycklar, hässlebrodd, bergslok, nattviol och kattfot i princip direkt på klipphällarna.

På vissa av de gamla tallarna i reservatet växer tallticka, en art som är bunden till just gamla tallar. Arten orsakar ringröta och är en viktig faktor för skapandet av torrfuror och ihåliga högstubbar, som i sin tur är viktiga boplatser för t ex slaguggla.

Högst uppe på berget finns ett relativt nytt hygge och ett par beståndungskog som klassats som utvecklingsmarker. Ett av bestånden är delvis dominerat av klen, självgallrande asp och utvecklingsmarkerna bedöms ha goda förutsättningar för att utvecklas till en värdefulla lövrika blandskogar.

2. BEVARANDEMÅL NATURVÄRDEN

2.1 Skog

2.1.1 Skogliga värdekärnor

- motsvarar naturtypen 9010 Västlig taiga

Större delen av skogen i reservatet utgör skoglig värdekärna. Det är gammal blandbarrskog med stort inslag av löv som dominerar området. Strukturerna varierar över området men generellt finns gott om död ved av framför allt gran, men även tall och löv, i olika nedbrytningsstadier. Det finns även allmänt med grova tallöverståndare samt en del gran och björk med brandljud. Borrning av tallar med brandljud har gett att den senaste skogsbranden härjade i området i mitten av 1800-talet. Just nedanför toppen, på östra sidan, finns ett bestånd med flera levande tallar med fem brandljud,

vilket innebär att träden har överlevt hela fem skogsbränder! Sådana träd är mycket ovanliga i dagens skogslandskap.

Flera rödlistade arter knutna är funna i området, till exempel stiftgelélav, liten aspgelélav, stjärntagging, gammelgranskål och lunglav.

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska öka i takt med att utvecklings- eller arronderingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande trädslag som t. ex *P. contorta* ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för borttagande av främmande trädslag om de upptäcks inom reservatets värdekärnor.

2.1.1.1 Naturvårdsbränning inom värdekärna

Naturreservatet bedöms vara praktiskt svårt att bränna och har dessutom utvecklat höga värden knutna till död ved och sen succession. Länsstyrelsen bedömer därför att naturvårdsbränning i Rudjärvbergets värdekärnor är mindre lämpligt.

2.1.1.2 Avveckling av främmande trädslag inom värdekärna

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (t ex *Pinus contorta*) inte ska finnas. Inom reservatet finns idag inga uppgifter om att *contorta* skulle ha etablerats. Om främmande trädslag upptäcks i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

2.1.2 Utvecklings- och arronderingsmarker

Uppe på berget finns en utvecklingsmark med lövrik skog i olika utvecklingsstadier. Utvecklingsmarken består av ett relativt nytt hygge och ett par bestånd röjningsskog. Dessa delar är viktiga för att tillföra området nya lövsuccessioner.

Hygget (skötselområde A, bilaga C) är en nyligen avverkad produktiv lövbränna med stort örtinslag i fältskiktet. Rikligt med grov asp, vårtbjörk och sälgräs har lämnats som naturhänsyn. Det finns också en del stående död asp. Hygget är planterat med svensk tall. Denna del är lämplig att hägna in för att gynna lövträden, se stycket nedan om inhägnader.

I utvecklingsmarken ingår även ett par bestånd röjningsskog, bl a ett helt aspdominerat bestånd som nått över betningshöjd och som nu håller på att självgallra. I dessa delar behövs inga aktiva skötselåtgärder, utan området kommer på sikt att utveckla höga naturvärden om det lämnas för fri utveckling.

Bevarandemål

- Naturvärdena i utvecklingsmarkerna ska öka. Målet är att dessa områden inom en 50-årsperiod ska utveckla naturvärden motsvarande en skoglig värdekärna.
- De bestånd som har förutsättningar att utveckla lövvärden ska utvecklas i riktning mot lövrik/lövdominerad naturskog.
- Främmande trädslag som t. ex. *P. contorta* ska inte förekomma i naturreservatet.

Skötselåtgärder

- Skötselområde A hägnas in för gynna uppkomsten av lövrik skog.
- Förekomsten av främmande trädslag (t. ex. *Pinus contorta*) i arronderings- och utvecklingsmarkerna ska kontrolleras. Eventuella främmande trädslag om de upptäcks tas bort.

Utvecklingsmark. Hygge där många grova aspar, björkar och sälgar som har lämnats. skötselområde A

2.1.2.3 Inhägnader inom utvecklingsmark

Det cirka 3 hektar stora hygget (skötselområde A, bilaga C) i norra delen av reservatet har stor potential att utvecklas till en lövrik skog. Rikligt med grov asp, vårtbjörk och sälg har lämnats kvar vid avverkningen.

För att begränsa betetrycket från framförallt älg på de lövplantor som kommer upp på hygget bör området hägnas in. Inhägnader är en effektiv metod för att återskapa lövrika skogar. Det kan även bli aktuellt att komplettera åtgärden med röjning av barrträd för att ytterligare gynna uppkomsten av lövdominerad skog inom inhägnaden.

2.1.2.1 Naturvårdsbränning inom utvecklings- och arronderingsmark

Länsstyrelsen bedömer att det i dagsläget inte är aktuellt med naturvårdsbränning av utvecklingsmarkerna i reservatet.

2.1.2.2 Avveckling av främmande trädslag inom utvecklings- och arronderingsmark

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (t ex *Pinus contorta*) inte ska finnas. Inom reservatet finns idag inga uppgifter om att contorta skulle ha etablerats. Om främmande trädslag upptäcks i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

2.1.2.4 Andra aktiva skötselåtgärder inom utvecklings- och arronderingsmark

Inga övriga skötselåtgärder är aktuella i Rudjärvberget.

2.1.3 Hantering av spontana bränder

På grund av områdets ringa storlek och omistliga naturvärden bör bränder som uppstår i reservatet släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

2.2 Våtmarker och vattendrag

- motsvarar naturtypen 7140 Öppna mossar och kärr

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker eller vattendrag. Vi har ingen kännedom om att de ska vara påverkade av någon form av markavvattning, dämning eller annan yttre påverkan som kan ha en negativ effekt på naturvärdena.

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.

3. FRILUFTSLIV OCH INFORMATION

Rudjärvberget är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länsstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck.

I området saknas stigar, eldstäder och andra iordningsställda anläggningar för rörligt friluftsliv. Behovet av anläggningar och stigar behöver kontinuerligt utvärderas. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Om behov uppkommer, ekonomiska förutsättningar finns och det bedöms vara förenligt med reservatets syften kan nya anläggningar och stigar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Skötselmål

- Markslitage från besökare får inte bli så stort att det påverkar områdets natur- eller upplevelsevärden negativt.
- Tillgängliggörandet av området samt kanalisering av besökare inom området ska vara ändamålsenligt och syfta till att bevara naturvärden och att gynna friluftslivet.

Skötselåtgärder

- Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas.

3.1 Information

Skötselmål

- En informationstavla skall finnas i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i bilaga B.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.
- Aktuell information om reservatet skall finnas på länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

- Informationstavla enligt gällande standard skall tas fram och monteras upp inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.
- Skyltar med information om naturvårdande skötselinsatser tas fram och monteras upp i anslutning till aktuellt skötselområde i samband med att åtgärden genomförs.
- Information om reservatet läggs ut på Länsstyrelsens hemsida snarast efter att beslutet är taget.

4. GRÄNSER

Naturreseptatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att naturreseptatet har beslutats.

Skötsel mål

- Reseptatets gränser skall vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras minst vart femte år.
- Vid behov röjs rågångar och otydliga markeringar åtgärdas.

5. TILLFARTSVÄGAR

Det går en mindre skogsbilväg upp mot reseptatet från Östra Rödupp. Det är osäkert om vägen i dagsläget är i sådant skick att den går att köra med en vanlig personbil.

Länsstyrelsen har träffat avtal med SCA om att vägen ska hållas framkomlig för personbilar under barmarksperioden.

Skötsel mål

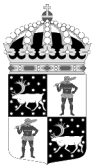
- Tillfartsvägarna till reseptatet ska vara i sådant skick att de kan trafikeras med personbil.
- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras löpande.

6. SAMMANFATTNING AV SKÖTSELÅTGÄRDER

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av skötselplan	Senast 2022
2.1	Skog	
	Uppföra hägn i skötselområde A.	Snarast
	Avveckling av främmande trädslag.	Vid behov
3	Friluftsliv och information	
	Anläggningsgraden utvärderas, bland annat med avseende på besöksstryck och slitage.	Löpande
3.1	Information	
	Informationsskylt om reservatet tas fram och monteras upp.	Snarast
	Informationsskylt om skötselåtgärder tas fram och monteras upp.	I samband med skötselåtgärd
	Kontrollera att skyltar innehåller aktuell information och är läsbara.	Löpande
	Röjning av sly runt informationsskyltar.	Vid behov
	Aktuell information om reservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida.	Snarast
4	Gränser	
	Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga.	Vart 5:e år
5	Tillfartsvägar	
	Statusen på tillfartsvägen kontrolleras	Löpande

Naturreservatet Rudjävrborget

Översiktskarta

Skala 1:100 000

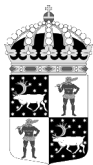
Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Naturreservatet Rudjävrborget
- Andra naturreservat

0 1 2 3 4 5 6 kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-8500-11

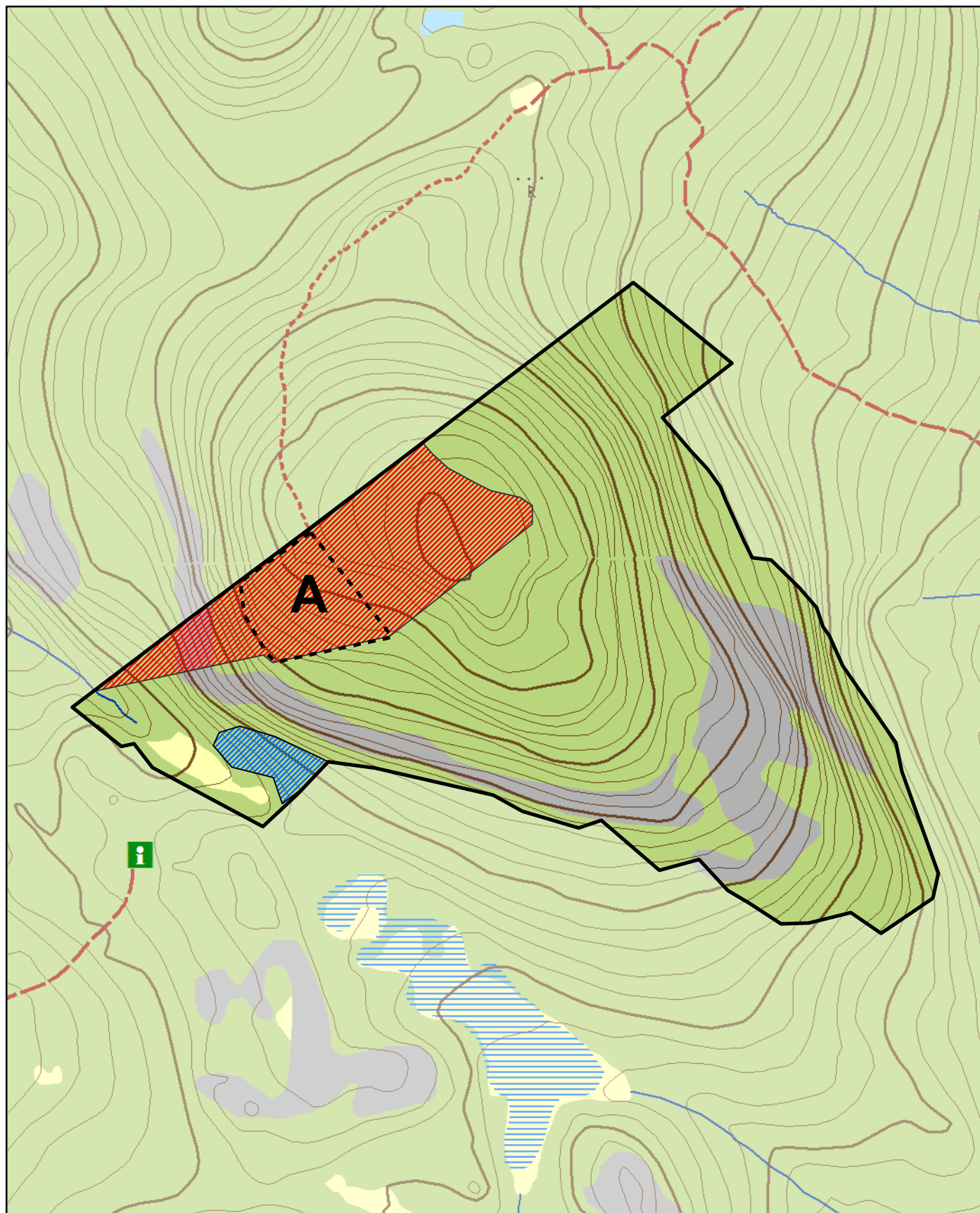
NR2031869

Bilaga B

Naturreservatet Rudjävberget

Naturvärdesklassning skog, skötselområde samt information

Skala 1:10 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

- Förslag till informationsplats
- Gräns för naturreservatet
- Arrondering
- Skötselområde
- Utv mark

